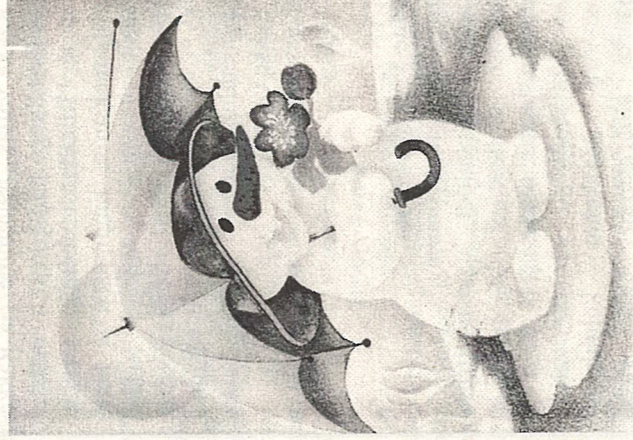

Varakavadel

- Äkitselt ärkan üles:
- simililled mu süles,
- just nagu tähetärad
- ülased ümberringi.
- Smililled mu süles,
- veelõigis varsakabjad -
- kust nad nii äkki kuüll tulid?
- Õstum ja hõõrun silmi.
- Si seda päikesehelki!
- Õulavees kilgendab kevad.
- Õoisid tikkarvad kaska.
- Õhtud heliserad.

Hando Rummel

Väikesel grupil Salla Põhikoolist oli võimalik märtsi lõpus reisisida nädalaga läbi kümne riigi: Soome, Rootsi, Taani, Hollandi, Belgia, Luxemburgi, Saksamaa, Poola, Leedu ja Läti.

Väljasõit toimus 19.märtsi varahommikul Tartu Tamme Gümnaasiumi õnelt. Oli külm ja sajune ilm. Peagi tutvusime Tartu õpilastega ja tundsiime end 40-kohalises bussis päris mugavalt. Meid saatsid kaks õpetajat ja tore guid, mõlemad bussijuhid tagasid turvalise sõidu.

Peale Soome lahe ületamist ootas kogu gruppi 14-tunnine laevasõit Rootsi. Kohale jõudsiime teise päeva hommikul, tutvusime Stockholmiga ja õhtul ületasime juba Taani väinad. Algas sõit Madalmaadesse, kuhu oli väga pikk maa.

Ometygi tasus sõit end ära, sest Hollandi pealinn Amsterdam on üks uhkemaid linnu, mida minu silmad näinud on. Seal on palju kanaleid, kus me sõita saime, ihusaid vanaaegseid kirikuid ja muud ehitisi ning palju poode.

Paljude lemmikuks sai Madam Tussau vahakujude muuseum, kus kohtasime selliseid kuulsaid tegelasi nagu Arnold Schwartzerneger, Elizabeth Taylor ja Michael Jackson. Kui soovisime, võisime kätt suruda Bill Clintonil, Boriss Jeltsinil või isegi Leninil endal. Meil ei jäänud nägemata ka Punaste Latermate tänav ja narkodillerid.

Edasi reisisime Belgiasse. See sarnanes väga Hollandiga ja oli samuti vaatamist väärt. Käisime veelõubustuspargis ja Madurodamis, kus Madalmaid on vähendatud nii palju, et isegi suured majad olid kõigest pool meetrit kõrged. Huvitav oli vaadata neid ehitisi, mida juba külastanud olime. Kahjuks jäi meil nägemata Mini-Euroopa, sest see ei olnud veel avatud.

Kuna me Waterloo lahinguplatsile liiga hilja jõudsiime, ei saanud me värvast sisse. Õnneks polnud see valve all ja mõned poisid valutasid siiski näe, mis aia taha jäi.

Kui teil võimalik on, käige kindlasti Madalmaades ära ja te ei kahetse. Seal on nii palju linnu, mida külastada: Haag, Gent, Antwerpen, Amsterdam jt.

Peale Luxembour'i tutvusiime veel Saksamaaga, kus oli ilus maastik, metsad olid nii hästi hooldatud, et neid võis eksikombel pargiks pidada. Üleüldse valitses kõikjal puhtus ja kord.

Kõike näinud ja kõikjal käinud, algas kojusõit, mis kestis peaaegu kaks päeva. Kõju jõudes oli siin lumine ja külm, kevadet ei paistnud kusagilt. Me ei oodanudki seda, sel aastal olime kevadet juba näinud.

Annika Madissoo

EDUARD WIIRALT - 100

Eesti kuulsaim graafik, Eduard Wiiralt sündis 20.märtsil 1898 Peterburi kubermangus. Kunstiõpinguid alustas ta Tallinnas ja jätkas Tartu kunstikoolis Pallas. 1925.a. määrati talle aastane stipendium enesitäiendamiseks Pariisis, kuhu kunstnik jäi peaaegu kogu eluks.

1930-ndate aastate algusest esines Wiiralt rahvusvahelistel graafikanäitustel, personaalnäitustega Euroopas ja kaugemalgi. pälvides tunnustust. Kümneni algul valminud teoseid "Põrgu", "Kabaree" ja "Jutlustaja"

peetakse tema esimese loomeperioodi kokkuvõtteks.

Tema tuntumad tööd on veel "Viljandi maastik", "Lamav tüger", "Kaameli pea", portreedest "Virve", "Monika", "Claude". Tema portreed on ilma välise efektiita: rahulikult valguses istuv või seisev figuur, enamasti vaatajale suunatud pilguga, käed süles või lanale toetuvad. Wiiralt valis portreeritavaks inimese, kelle nägu talle midagi kõneles, nimel ja ühiskondlikul positsioonil ei olnud tema jaoks mingisugust tähtsust.

Aastatel 1918-1919 oli noor Wiiralt sagedaselt külaliseks Edru külas.

Küla oli siis elujõuline, igas peres palju lapsi. Tõnise talu õunaaias portreeris Wiiralt nisukarva juustega noort neidu Rosalie Pellot (hiljem Pällo), kellega ta ka kirjajahetuses oli.

Eduard Wiiralt suri Pariisis 8.jaanuaril 1954. Tema loomingulise pärandi moodustavad ligi 4000 joonistust ja üle 400 estambi.

Eha Beilmann

Ed. Wiiralti maalitud portree Rosalie Pellost Edrus 3.sept. 1918

Rosalie Pello leeripäeval

On kevad ja kevad neiu

On kevad ja kevad neiu

on jälle julmuseks läinud

nad vaatarvad üle öla

kui oled neist mööda läinud

En loikad viisarvast vile

ja puhud ükskõik mõnda lugu

kas kuulab sind keegi või mitte

sul polegi sellest lugu

Reaasi et naerjad neiu

on käinud su hingest läbi

nii kevadest kevadesse

sa readki end elust läbi

Hando Rummel